

Հավելված

Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ Խորհրդի

2010թ. մարտի 30-ի թիվ 10/2 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2009 թվականի գործունեության տարեկան ծրագրի 4.8 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի Խորհրդի 2009 թվականի մարտի 23-ի թիվ 9/3 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման համապատասխանության և արդյունավետության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովում, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարում և օգտագործում:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը՝ ներառյալ դրան ենթակա պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունները, 50 և ավելի տոկոս պետական մասնակցությամբ բաժնետիրական ընկերությունները և առանձնացված ստորաբաժանումները:

Վերահսկողության ծավալը՝ 2007-2008թթ. և 2009 թ.-ի ինն ամիսներին հետևյալ ծրագրերը /հոդվածները/ համարվել են էական և ընդգրկվել են վերահսկողության մեջ (Հավելված 1):

Վերահսկողության իրականացման ժամկետը՝ 06.04.2009թ.-ից մինչև 20.12.2009թ.-ը:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.01.2007- 01.10.2009թթ.:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության, ֆինանսական և կատարողական վերահսկողության տեսակները (ընտրանքային):

Ապացույցների ստացման մեթոդներից կիրառվել են փաստաթղթերի ու ակտիվների ստուգման, ընթացակարգերի, գործառույթների և գործընթացների ուսումնասիրության, ընտրանքի, հարցման, ինչպես նաև տարբեր տվյալների հաշվարկման և համադրման մեթոդները: Իրականացվել է ֆինանսական և այլ հաշվետվությունների և համապատասխան տեղեկատվության տարրերի միջև փոխկապակցվածության և/կամ համեմատության վերլուծություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վեր են լուծվել վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլերում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության արդյունքները՝

I. «Հանրակրթական ծրագրերի իրականացմանն օժանդակության շրջանակներում կենտրոնացված կարգով ավարտական փաստաթղթերի, գովասանագրերի, դասսամատյանների, մեղայների, ծրարների, ուսումնական ծրագրերի, մանկավարժական պարբերականների և ուսումնադիտողական պարագաների ձեռք բերում» ծրագիր

2007-2008թթ. և 2009թ.-ի ինն ամիսների դեռիտորական և կրեդիտորական պարտքերի և պահեստավորված միջոցների մասին հաշվետվություններում ծրագրով նախատեսված միջոցներով ձեռք բերված ուսումնաօժանդակ նյութերի (քարտեզներ, պաստառներ, աշխատանքային տետրեր և այլն) մնացորդների արժեքներն ըստ տարիների ճիշտ չեն ցույց տրվել: Այսպես 01.01.2008թ. դրությամբ մնացորդը՝ 39,925.5 հազ. դրամի փոխարեն ցույց է տրվել 29,010.1 հազ. դրամ, 01.01.2009թ.՝ 53,492.7 հազ. դրամի փոխարեն ցույց է տրվել 10,102.5 հազ. դրամ և 01.10.2009թ.՝ 55,311.2 հազ. դրամի փոխարեն ցույց է տրվել 16,005.8 հազ. դրամ: Այսինքն նախարարությունը փաստացի ծախսերը ըստ տարիների ավելի է ցույց տվել:

Նախարարությունը չի տիրապետել չբաշխված ուսումնաօժանդակ նյութերի մնացորդներին, քանի որ 2009թ.-ին ուսումնաօժանդակ նյութերի ձեռք բերման որոշ պայմանագրերը կնքելիս հաշվի չի առնվել նախորդ տարիներից գոյացած 25,831.8 հազ. դրամի մնացորդը:

Ուսումնաօժանդակ նյութերը պահեստից ելքագրվել են նախարարության գրություններին կից բաշխման ցուցակներով: Բաշխման համար հիմք հանդիսացող հաշիվ-ապրանքագրեր, համաձայն «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի, չի կազմվել:

Մասնավոր դպրոցներին երեք տարվա ընթացքում անվճար հատկացվել են ատեստատներ, վկայականներ, գովասանագրեր, ընդամենը՝ 1,240.0 հազ. դրամի, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

Ծրագրի բյուջետային հայտերով նախատեսված և փաստացի կնքված պայմանագրերով իրականացված աշխատանքներում և մատուցված ծառայություններում կան անհամապատասխանություններ՝ 2007-2008թթ.-ին հայտով նախատեսվել են ձեռք բերումներ, որոնք չեն իրականացվել, 2009թ.-ին կնքվել են պայմանագրեր, որոնք նախատեսված չեն եղել հայտով, ինչպես նաև հայտում նախատեսվել են մի շարք ուսումնաօժանդակ նյութերի տպագրում, որոնք արդեն իսկ 2007թ.-ին մշակվել և տպագրվել են («Դիդակտիկ խաղեր», «Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ» և «Նախադպրոցական կրթական համալիր ծրագիր»):

II. «Հանրակրթական ծրագրերի իրականացմանն օժանդակության շրջանակներում տարրական դասարանների աշակերտներին անվճար դասագրքերով և ուսումնական գրականությամբ ապահովում» ծրագիր

Անվճար տրամադրվող դասագրքերի բաշխման գործընթացը 2007-2008թթ. կարգավորված չի եղել:

Նախարարության կողմից անվճար դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի ընդունում-հանձնումը, ինչպես նաև բաշխումը մարզպետարաններին իրականացվել է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածով սահմանված պահանջների խախտմամբ, առանց իր կողմից կազմված հաշվապահական հաշվառման համար հիմք հանդիսացող հաշիվ-ապրանքագրերի: Բաշխված դասագրքերը և ուսումնաօժանդակ նյութերը սահմանված կարգով մարզպետարանի կողմից չեն մուտքագրվել: Դրանք առանց հաշիվ-ապրանքագրի հատկացվել են դպրոցներին, վերջիններս էլ սահմանված կարգով չեն ապահովել ստացվածի մուտքագրումը և հաշվառումը, որի հետևանքով դասագրքերի բաշխման գործընթացում արձանագրվել են անհամապատասխանություններ՝ մարզպետարանների կողմից դպրոցներին դասագրքերի հատկացումն հավաստող փաստաթղթերի և դպրոցների կողմից տրված տեղեկանքներում նշված, ստացված դասագրքերի տվյալների միջև: Չի սահմանվել հաշվետվության ձևը և ներկայացման ժամկետը: Համապատասխան փաստաթղթաշրջանառությամբ չի ապահովվել դպրոց-մարզպետարան-լիազոր մարմին հետադարձ կապը: Մարզպետարանները նախարարությանը տեղեկատվություն (հաշվետվություն) չեն ներկայացրել չբաշխված դասագրքերի և

ուսումնաօժանդակ նյութերի մնացորդների վերաբերյալ, իսկ բաշխման հետագա գործընթացը չի համակարգվել և վերահսկվել նախարարության կողմից:

Անվճար դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի ի պահ հանձնված մնացորդներից բաշխումն իրականացվել է նախարարության գրությունների հիման վրա, առանց համապատասխան հաշիվ-ապրանքագրերի, ինչի արդյունքում էլ նախարարության համապատասխան ստորաբաժանման կողմից չի տարվել դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի մնացորդների քանակային ու գումարային հիմնավորված և ճիշտ հաշվառում, ինչպես նաև հաշվետվություններում ցույց տրված մնացորդները չեն համապատասխանել իրական ծավալներին: Այսպես՝ 01.01.2008թ. դրությամբ մնացորդը ցույց է տրվել 25,475.0 հազ. դրամ, սակայն իրականում այն կազմել է 72,777.3 հազ. դրամ, 01.01.2009թ. դրությամբ համապատասխանաբար՝ 6,218.2 հազ. դրամ և 95,397.3 հազ. դրամ: Հարկ է նշել, որ 01.12.2009թ. դրությամբ, մնացորդը կազմել է՝ 70,029.6 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 26,042.4 հազ. դրամ՝ ուսումնական գրականություն: ***Փաստորեն, նախարարության կողմից փաստացի ծախսերը՝ ըստ տարիների ավելի են ցույց տրվել:***

2007 թվականին անվճար տրամադրվող դասագրքերը հրատարակվել են այլընտրանքային սկզբունքով՝ 70% և 30% համամասնությամբ:

Այլընտրանքային դասագրքերի համամասնությունը 2007-2008թթ.-ին որոշվել է առանց հիմնավորման, քանի որ նախարարությունը մարզեպետարաններից չի ստացել տեղեկատվություն այն մասին, թե մարզի դպրոցները որ հեղինակի դասագիրքն են նախընտրում: Այդ տվյալների հիման վրա միայն կարող էին նախատեսվել դասագրքերի հրատարակման ճիշտ ծավալներն ըստ հեղինակների, ինչպես նաև սահմանվել այլընտրանքային համամասնությունը: Վերջինիս չապահովումը բացասական ազդեցությունն է ունեցել դասագրքերի բաշխման գործընթացի և մնացորդների գոյացման, ինչպես նաև բյուջետային միջոցների օգտագործման արդյունավետության վրա:

Այսպես, օրինակ՝ 2007թ.-ին տարրական դասարանի «Մաթեմատիկա-1» 2-րդ մաս դասագրքի հրատարակման համար «Արևիկ» հրատարակչությանը՝ սահմանվել է 14000 տպաքանակ (հեղինակ՝ Վ. Հովհաննիսյան), «Զանգակ-97» ՍՊԸ-ինը՝ (հեղինակ՝ Ս. Մկրտչյան) 12000, համամասնությունը կազմել է համապատասխանաբար՝ 54% և 46%: «Զանգակ-97» ՍՊԸ-ի կողմից հրատարակված դասագրքերը բաշխելուց հետո, 01.01.2008թ. դրությամբ՝ մնացորդը կազմել է 1924 օրինակ (16%), իսկ «Արևիկ» հրատարակչություն« ՓԲԸ-ի հրատարակած 14000 օրինակից մնացորդը կազմել է 7722 օրինակ (45 %-ը):

Հարկ է նշել, որ նախարարությունը չի տիրապետում մարզպետարաններում (Երևան քաղաքում) անվճար տրամադրվող դասագրքերի և ուսումնական գրականության առկա մնացորդներին:

Նախարարությունը 2007թ.-ի պայմանագրերը կնքելիս չի պահպանել ՀՀ կառավարության 22.03.2007թ. թիվ 399-Ն որոշման (այսուհետ՝ որոշում) հավելվածով նախատեսված 5 անուն ուսումնական պաստառների («Ես և շրջակա աշխարհը», «Մաթեմատիկա-1», «Մաթեմատիկա-2», «Մայրենի-1» և «Մայրենի-2») հրատարակման համար սահմանված քանակները, միավորի գինը և ընդամենը գումարը, ինչպես նաև «Ես և շրջակա աշխարհը» պաստառի հրատարակումն իրականացրել է այլ ծրագրով, առանց վերը նշված որոշման մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու, ՀՀ ԿԳ նախարարի 05.12.2007թ. թիվ 1191-Ա/Բ հրամանի համաձայն:

Հարկ է նշել, նաև, որ վերը նշված 4 անուն պաստառների լրակազմերը ամբողջությամբ չեն բաշխվել և մնացորդը 01.12.2009թ.-ի դրությամբ տպագրված քանակից (8000 լրակազմ՝ 72,000.0 հազ. դրամ) կազմել է 2909 լրակազմ՝ 26,042.4 հազ. դրամ կամ 36.1%:

Ծրագրով՝ նույն որոշմամբ սահմանվել է հրատարակել «Հայոց պատմության ատլաս», «Հայաստանի աշխարհագրական ատլաս» և «Հայերեն-անգլերեն բառարան» ընդամենը 159,097.5 հազ. դրամ արժեքով :

Ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզվել է, որ նշված ատլասները և «Հայերեն-անգլերեն բառարանը » գործածվում են 6-րդ դասարանից սկսած, այսինքն՝ գործնականում դրանք նախատեսված չեն տարրական դասարանների համար, սակայն տպագրվել են ծրագրով նախատեսված միջոցներով:

Այս ծրագրով առաջին անգամ 2009թ. նախատեսվել է նաև ավագ դպրոցի 10–րդ դասարանի համար տարբեր հոսքերի՝ «Հայ գրականություն», «Հայոց լեզու», «Հայոց պատմություն» և «Հասարակագիտություն» դասագրքերի հրատարակում՝ 188,000 տպաքանակով՝ 274,450.0 հազ. դրամ գումարի չափով: Հարկ է նշել, որ դպրոցներից հավաքագրվող ներդրումային գումարները փոխանցվելու են տվյալ ուսումնական հաստատության անվամբ բացված «Դասագրքերի շրջանառու հիմնադրամի» բանկային ենթահաշվի վրա այն դեպքում, երբ այդ դասագրքերը հրատարակվել են պետական բյուջեից հատկացված միջոցների հաշվին:

III. Պետական աջակցություն «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության (այսուհետ՝ նախարարություն) և «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ ԿԱԻ) միջև 2007-2009 թթ. ընթացքում կնքվել են հանրակրթական ծրագրերի իրականացման օժանդակության շրջանակներում հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների վերապատրաստման նպատակով պետական աջակցության պայմանագրեր: Աջակցության միջոցները համապատասխանաբար կազմել են՝ 2007թ.-ին 390,910.2 հազ. դրամ, 2008թ.-ին 457,698.1 հազ. դրամ և 2009թ.-ին 490,000.0 հազ. դրամ (2009թ. ինն ամիսների կատարողականը կազմել է 333,040.3 հազ. դրամ):

2007թ. ծախսերի նախահաշիվ չի կազմվել, իսկ 2008-2009թթ. ծախսերի նախահաշիվները հաշվարկներով չեն հիմնավորվել:

Վերապատրաստվողների և փորձաքննության քանակական ցուցանիշների կատարողականները զգալիորեն գերազանցում են պայմանագրերով նախատեսվածը, որոնք, սակայն, հետագայում հաշվի չեն առնվել պայմանագրեր կնքելիս և կրկին նախատեսվել են ցածր ցուցանիշներ: Այսպես՝ համաձայն տարեկան հաշվետվության 2007թ. վերապատրաստվել են հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող հաստատությունների 11891 մանկավարժական աշխատողներ (այսուհետ՝ ունկնդիր), սակայն 2008թ. նախատեսվել է 5000, 2009թ. նույնպես 5000 ունկնդրի մասնակցություն այն դեպքում, երբ 2008թ. փաստացին կազմել է 15264, 2009թ. 9 ամսում՝ 12413 ունկնդիր, որն արդեն իսկ գերազանցել է 2009թ. ամբողջ տարվա նախատեսվածը: Նույնը կատարվել է նաև փորձաքննության աշխատանքները նախատեսելիս:

Յուրաքանչյուր վերապատրաստման կամ փորձաքննության համար կատարվող աշխատանքների նկարագիր և ծախսերի նախահաշիվ չի կազմվել:

Վերոգրյալից հետևում է, որ ԿԱԻ-ի կողմից նախատեսվող վերապատրաստման և փորձաքննության աշխատանքների ծավալները նախատեսվել են առանց հիմնավորման, իսկ պայմանագրերում հիմք է ընդունվել նախորդ տարվա նախատեսվածը: Հաջորդ տարվա կանխատեսումները իրականին առավել մոտեցնելու նպատակով ընթացիկ տարում տարածքային կառույցները մոնիտորինգ չեն իրականացրել, նախարարության հետ չեն ճշտվել վերապատրաստման ծրագրերը, վերապատրաստումների քանակը և վերապատրաստվողների թիվը, ինչպես նաև փորձաքննության նախապատրաստվող դասագրքերի, ձեռնարկների ցանկը, դրանց էջաքանակներն ու իրականացվող աշխատանքների միջին գինը: Այս տվյալներն ունենալու դեպքում միայն հնարավոր կլիներ կատարելու հիմնավոր և ճիշտ հաշվարկներ՝ ծրագրի իրականացման նպատակով տրամադրվող պետական աջակցության չափը որոշելու համար:

Հարկ է նշել, որ պայմանագրերով նախատեսվել է վճարումներն իրականացնել աշխատանքի արդյունքն ընդունելու դեպքում, սակայն աշխատանքների ընդունման վերաբերյալ որևէ փաստաթուղթ չի կազմվել, ինչպես նաև չի սահմանվել հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետ:

ԿԱԻ-ն բացի վերը նշված ծրագրից, այլ եկամուտներ ստանալու նպատակով իրականացրել է նաև այլ ծրագրեր: Ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ ծրագրերով կատարված ծախսերի առանձին հաշվառում չի տարվում: Հինք ընդունելով առանձին ծրագրերից ստացված եկամուտների (այդ թվում՝ բյուջեից տրամադրված պետական աջակցություն) մասնաբաժինը ընդհանուրի մեջ և այդ մասնաբաժինը համամասնորեն կիրառելով ընդամենը ծախսերում, բյուջեից տրամադրված պետական աջակցության միջոցներից չի ծախսվել 2007թ. 42,171.0 հազ. դրամ և 2008թ. 47,783.1 հազ. դրամ, ընդամենը 89,954.1 հազ. դրամ, որը մնացել է ԿԱԻ-ի հաշվարկային հաշվում, (01.10.2009թ. դրությամբ դրամական միջոցների մնացորդը կազմում է 267,927.0 հազ. դրամ): Ակնհայտ է, որ հատկացված միջոցներով ԿԱԻ-ն իրականացրել է նախատեսված ծավալներից 2-3 անգամ ավելի աշխատանքներ առանց լրացուցիչ միջոցներ պահանջելու: Այսինքն՝ աջակցության միջոցները նախատեսվել և հատկացվել են անհրաժեշտ չափից ավելի: Այդ են վկայում ծրագրից առաջացած դրամական միջոցների ազատ մնացորդները:

Կարևոր է նշել, այն հանգամանքը, որ պետական աջակցության միջոցները տրամադրվել են վերապատրաստում իրականացնելու նպատակով և ուղղված չեն եղել ընկերության ակտիվների ավելացմանը:

ՀՀ պետական բյուջեի *«Պետական աջակցություն մանկական, մանկապատանեկան թերթերի և ամսագրերի հրատարակման»* ծրագրով *«Հայոց լեզու և գրականություն»* և *«Նախաշավիղ»* ամսագրերի (գիտամեթոդական հանդես պարբերական) հրատարակման համար 2007-2008թթ. և 2009թ. 9 ամսում բյուջեով նախատեսվել և ԿԱԻ-ին տրամադրվել է համապատասխանաբար՝ 8,688.0 հազ. դրամ, 9,387.7 հազ. դրամ և 6,376.4 հազ. դրամ սուբսիդիա:

Պետք է նշել, որ կատարած բյուջետային ծախսերի և բյուջետային պարտքերի մասին ըստ ծրագրերի ներկայացված հաշվետվություններում փաստացի ծախսերը նշվել են տարեկան ֆինանսավորված գումարների չափով այն դեպքում, երբ պետք է հաշվառվեր և նշվեր կատարված փաստացի ծախսը, որն իրականում ավելի պակաս է, քան ֆինանսավորումը:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ չի կատարվել ՀՀ կառավարության 24.12.2003թ. N1937-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ պետական բյուջեից իրավաբանական անձանց սուբսիդիաների և դրամաշնորհների հատկացման կարգի 6-րդ կետի պահանջները՝ չի նշվել հաշվարկի հիմքում դրված ծախսերի կազմը, չի սահմանվել ծախսերի՝ այդ թվում նվազագույն շահավետ գնի հաշվարկման նորմատիվները, ինչպես նաև սուբսիդիայի տրամադրման պայմանագրերով

նախատեսված հաշվետվությունները պատվիրատուին չեն ներկայացվել: Կատարված հաշվարկով պարբերականների հրատարակման համար ավելի սուբսիդիա է նախատեսվել և բյուջեից ֆինանսավորվել 5,088.8 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2007թ. 2,355.0 հազ. դրամ և 2008թ. 2,733.8 հազ. դրամ, **որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:**

ԿԱԻ-ի կողմից չի կատարվել «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 84 հոդվածի ԻԳ կետի պահանջները՝ 2007-2009թթ. խորհուրդը չի քննարկել և չի հաստատել ամենամյա ծախսերի նախահաշվի կատարողականները: 2007թ. ծախսերի նախահաշիվ չի կազմվել և խորհրդի կողմից այն չի հաստատվել: Չի կատարվել նաև օրենքի 67 հոդվածի ԺԲ կետի պահանջները՝ ընդհանուր ժողովի (հիմնադրի՝ ՀՀ ԿԳՆ) կողմից չի հաստատվել ԿԱԻ-ի տարեկան հաշվետվությունները, հաշվապահական հաշվեկշիռները, շահույթների և վնասների բաշխումը: Առ 01.01.2008թ. դրությամբ չբաշխված շահույթը կազմել է 145,821.3 հազ. դրամ, առ 01.01.2009թ.՝ 229,331.7 հազ. դրամ և առ 01.10.2009թ.՝ 212,402.6 հազ. դրամ:

Ստուգմամբ պարզվել է, որ ***2008թ. շահութաբաժինը պակաս է հաշվարկվել և բյուջե չի վճարվել 209.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:***

IV. Հատուկ կրթություն և արտակարգ ունակություններ դրսևորած երեխաների հանրակրթության կազմակերպում ծրագիր

Այս ծրագրով վերահսկողություն է իրականացվել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության ենթակայության թիվ 11, 14, 15, 16 և 18 հատուկ դպրոցներում, ինչպես նաև արտակարգ ունակություններ դրսևորած երեխաների հանրակրթական թիվ 13 երաժշտական դպրոցում և «Փոքր Միեր» ուսումնական հաստատությունում:

Նախարարության ենթակայության թիվ 11, 14, 15, 16 և 18 հատուկ դպրոցները մինչև 2008 թվականի մայիս ամիսը իսկ թիվ 13 երաժշտական դպրոցը և «Փոքր Միեր» ուսումնական հաստատությունը (այսուհետ՝ հաստատություն) մինչև ստուգման ավարտը գործել են առանց լիցենզիայի՝ խախտելով «Լիցենզավորման մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 9.3 կետի պահանջները:

Նախարարության ենթակայության հատուկ և արտակարգ ունակություններ դրսևորած երեխաների վերը նշված դպրոցների միջև կնքված հատուկ կրթության ծառայությունների մատուցման համաձայնագրով հաստատված սաների թվի և հրամանագրված սաների թվի համեմատությամբ պարզվել է, որ միջին տարեկան ճշտված սաների փաստացի թիվը կազմել է ավելի պակաս, քան նախատեսվել և հաստատվել է համաձայնագրերով:

Համաձայնագրերով ավելի հաստատված սաների թիվը 2007 թվականին կազմել է 29-ը, այդ թվում՝ հատուկ դպրոցներում՝ 22 սան, արտակարգ ունակություններ դրսևորած երեխաների

դպրոցներում՝ 7 սան, 2008 թվականին 31 սան, համապատասխանաբար՝ 16 սան և 15 սան, 2009 թվականին՝ 63 սան՝ համապատասխանաբար՝ 44 սան և 19 սան:

Արդյունքում՝ միջին տարեկան աշակերտների թիվը 123 սանով ավելի ցույց տալու հետևանքով ՀՀ պետական բյուջեի հիմքում ընկած հաշվարկային չափաքանակների համաձայն, թվով 5 հատուկ և 2 արտակարգ ունակություններ դրսևորած երեխաների դպրոցներին ՀՀ պետական բյուջեից ավելի հատկացված միջոցներից չծախսված **30,044.8 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:**

Ստուգմամբ պարզվել է նաև, որ թիվ 11, 14 հատուկ դպրոցները և «Փոքր Միեր» ուսումնական հաստատությունը գնումներն իրականացրել են, խախտելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 24 հոդվածի 1-ին կետի ա) ենթակետի և 49 հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

V. Պետական աջակցություն «Երևանի Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին

ՀՀ կառավարության 2007 թվականի հուլիսի 6-ի N 821-Ն որոշման համաձայն Երևանի թիվ 5 հատուկ դպրոցը վերանվանվել է «Երևանի Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ Կենտրոն) և հանձնվել է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն) ենթակայությանը:

ՀՀ կառավարության 2007 թվականի հոկտեմբերի 18-ի N1201-Ն որոշման համաձայն ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից, նախարարությանը 2007 թվականի 4-րդ եռամսյակում հատկացվել է 29,119.9 հազ. դրամ: Այդ միջոցները հատկացնելիս հաշվի չի առնվել կենտրոնի դեբիտորական պարտքերը և հաշվարկային հաշվի մնացորդները՝ 15,329.6 հազ. դրամի չափով:

Կենտրոնը համաձայն կանոնադրության իրականացնում է ինչպես հատուկ կրթության ուսուցման, այնպես էլ երեխաների ֆիզիկական, մտավոր և հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների բացահայտման և գնահատման աշխատանքներ:

Նախարարության կողմից 2008 թվականի հունիսի 9-ին տրված թիվ 952 լիցենզիայի համաձայն Կենտրոնը հանրակրթական ուսուցման շրջանակում իրականացնում է հատուկ կրթություն: Սովորողների համակազմի թիվը սահմանվել է 70 սան:

Նախարարության և Կենտրոնի միջև 29.01.2008 և 29.01.2009 թվականներին կնքված պետական աջակցության պայմանագրերով Կենտրոնը պարտավորվել է հանրակրթական ուսուցման շրջանակներում, յուրաքանչյուր տարի միջին տարեկան 195 սանի համար (այն

դեպքում, երբ լիցենզիայով նախատեսված է 70 սան) իրականացնել հատուկ կրթության ուսուցման աշխատանքներ, որի համար պատվիրատուն 2008 թվականին հատկացրել է 183,961.3 հազ. դրամ, իսկ 2009 թվականի հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ՝ 145,394.3 հազ. դրամ:

Փաստորեն, Նախարարությունը լիցենզիայով նախատեսված սահմանային թվից հանրակրթական ուսուցման շրջանակներում յուրաքանչյուր տարի 125 սան ավելի է նախատեսել այն դեպքում, երբ 125 սանի համար պետք է իրականացվեր ֆիզիկական, մտավոր և հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների բացահայտման և գնահատման աշխատանքներ:

Նախարարության կողմից 2008 և 2009 թվականներին սաների թվը ոչ ճիշտ նախատեսելու, իմչպես նաև նրանց հետ տարվող աշխատանքները չտարանջատելու հետևանքով ***Կենտրոնին ավելի հատկացված ֆինանսական միջոցներից չծախսված 40,311.2 հազ. դրամը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:***

Ստուգմամբ պարզվել է նաև, որ Կենտրոնը, խախտելով ՀՀ Կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2335-Ն և 2005 թվականի հունիսի 1- N 1001-Ն որոշումների պահանջները, ***գործողման նպատակով 350.0 հազ. դրամ ավելի ծախս է կատարել, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:***

VI. «Նախնական արհեստագործական (արհեստագործական) կրթություն» և «Միջին մասնագիտական կրթություն» ծրագրեր

2007-2008թթ. նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության ուսուցման նպատակով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության (այսուհետ՝ նախարարություն) ենթակայության ուսումնարանների և քոլեջների հետ նախարարության կնքած պայմանագրերի և նախարարություն ներկայացված հաշվետվությունների ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ պայմանագրերով նախատեսված միջին տարեկան թվաքանակից պակաս սովորողներ են պահվել, որի հետևանքով ծրագրով ավելի է ֆինանսավորվել է 2007թ.-ին՝ 3,508.7 հազ. դրամ, 2008թ.-ին՝ 3,065.3 հազ. դրամ, ***ընդամենը 6,574.0 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:***

ՀՀ Շիրակի մարզում (այսուհետ՝ մարզ) տեղակայված նախարարության ենթակայության 4 ուսումնարանների և 5 քոլեջների լիցենզավորման համար պահանջվող տարածքների հաշվարկում հիմք է ընդունվել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 02.02.2001թ.-ի N ԴԼ-26/204 գրությամբ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը ներկայացված նորմատիվները (ԽՍՀՄ հաստատված նորմատիվներ): Նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական

հաստատությունների փաստացի զբաղեցրած տարածքները համեմատած նորմատիվներով պահանջվող տարածքի հետ՝ էականորեն պակաս է:

Մարզի ուսումնարանների և քոլեջների կողմից ուսումնական պլաններով նախատեսվել են նախնական զինվորական պատրաստության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցերի, ինչպես նաև ֆիզիկա և քիմիա առարկաների ուսուցում, սակայն ուսումնական կաբինետները և լաբորատորիաները ապահովված չեն համապատասխան սարքավորումներով, ինչպես նաև ուսումնադիտական և այլ նյութերով, որի հետևանքով այդ առարկաների ուսուցման գործընթացը իրականացվել է ոչ լիարժեք:

Արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների՝ ղեկավար, ուսումնաօժանդակ և սպասարկող անձնակազմի տիպային հաստիքներ սահմանված չեն, գործել են ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի կողմից 17.02.2000թ.-ի և 14.12.2004թ.-ի հրամաններով հաստատված տիպային հաստիքները:

«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ օրենք) 7-րդ հոդվածով նախատեսվել է սահմանել նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչներ, որոնք սակայն չեն սահմանվել:

Օրենքի 20-րդ հոդվածով նախատեսվել է արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, դրանց մասնագիտությունների և կրթական ծրագրերի պետական հավատարմագրում՝ (օրինակ, «Գյումրու պետական ճարտարագիտական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը իրականացնում է «Սոցիալական ապահովության կազմակերպում», «Էկոնոմիկա, հաշվապահական հաշվառում և աուդիտ, «Բանկային գործ», «Հոշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացման համակարգերի ծրագրային ապահովում», «Հաշվողական մեքենաներ, համալիրներ համակարգեր և ցանցեր», «Գյումրու N 1 արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ը՝ «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա», «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում», «Հասարակական սնունդ», «Չարդակիրառական արվեստ», «Համակարգիչների շահագործում» և այլ մասնագիտությունների ուսուցում), որը սակայն չի իրականացվել:

VII. «Ձեյթուն» ուսանողական ավան» հիմնադրամին տրամադրված սուբսիդիայի վերաբերյալ

Խախտելով ՀՀ կառավարության 24.12.2003թ.-ի N 1937-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 6-րդ կետի պահանջները 2007-2008թթ.-ին «Ձեյթուն» ուսանողական ավան» հիմնադրամը (այսուհետ՝ հիմնադրամ) ուսանող և ասպիրանտ բնակիչների սպասարկման համար փաստացի ծախսերը կատարել է նախահաշվի հոդվածներից շեղումով: Սուբսիդիայի տրամադրման

պայմանագրերի շրջանակներում ծառայությունները մատուցվել են նվազագույն շահավետ գնից ցածր գնով, որի արդյունքում նախարարության կողմից ավելի տրամադրված սուբսիդիայի գումարը կազմել է 2007թ.-ին՝ 563.6 հազ. դրամ, իսկ 2008թ.-ին՝ 671.6 հազ. դրամ, ընդամենը՝ 1,235.2 հազ. դրամ: Հիմնադրամի 2007-2008թթ. ծախսերի նախահաշիվներով նախատեսվել և հատկացվել է կապիտալ ակտիվների ձեռք բերման համար ընդամենը 3,410.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝ 2007թ.-ին՝ 2,210.0 հազ. դրամ և 2008թ.-ին՝ 1,200.0 հազ. դրամ: ***Այսպիսով, 2007-2008թթ. տրամադրված սուբսիդիայի ավելի գումարը կազմել է ընդամենը 4,645.2 հազ. դրամ, որը ենթակա է վերականգնման:***

VIII. «Նախնական մասնագիտական(արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման (ՄԿՈՒ) քարտեզիտումներ» ծրագիր

2008թ. այս ծրագրով գույքի մատակարարման պայմանագրեր են կնքվել 14 մատակարար կազմակերպությունների հետ:

Մատակարար 13 կազմակերպությունների կողմից մատակարարումն իրականացվել է նախատեսված ժամկետում և ամբողջությամբ, իսկ մեկ կազմակերպության կողմից, մատակարարումը ստուգման ժամանակահատվածում դեռ չէր ավարտել:

Համաձայն 09.04.2009թ.-ի ՀՀ կառավարության 373-Ա որոշման «վարչական սարքավորումներ» հոդվածով միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների լաբորատորիաների և արհեստանոցների տեխնիկական վերազինման համար ՀՀ պահուստային ֆոնդից ֆինանսավորումը և փաստացի ծախսը կազմել է 126,230.0 հազ. դրամ: Համաձայն կնքված պայմանագրերի լաբորատորիաների և արհեստանոցների համակազմերը մատակարարվել են ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետում:

2008-2009թթ. մատակարարման վերաբերյալ բոլոր պայմանագրերը կնքվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, մատակարարված ապրանքները՝ համաձայն պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից տրված եզրակացության, համապատասխանել են պայմանագրերով նախատեսված տեխնիկական բնութագրերին:

IX. «Ավագ դպրոցների համակարգի ներդրում» ծրագիր

Կնքված պայմանագրերով նախատեսված լաբորատորիաների համակազմերի մատակարարումը (ընդամենը 96,063.6 հազ. դրամ արժեքով) ստուգման ժամանակահատվածում չէր ավարտվել:

«Ֆիտոկան» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ ՍՊԸ) և «Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) միջև 27.12.08թ. կնքված պայմանագրով ՍՊԸ-ն պարտավորվել է պայմանագրի կնքման օրվանից հաշված 30 օրվա ընթացքում մատակարարել 28,691.0 հազ. դրամ արժեքով 561 հատ հայերեն և ռուսերեն լեզուներով գրակազմեր, սակայն ՍՊԸ-ն առ 2009թ. դեկտեմբերի 1-ը մատակարարումը չէր իրականացրել: 21.10.2009թ. նախարարության միջնորդությամբ ՊՈԱԿ-ը լուծել է պայմանագիրը: ***Պայմանագրով նախատեսված տույժի և տուգանքի գումարը կազմում է 3,959.3 հազ. դրամ, որը ենթակա է փոխանցման պետական բյուջե:***

2009թ. ծրագրի շրջանակներում կնքվել են 3 պայմանագրեր՝ 3 կազմակերպությունների հետ, այդ թվում՝

«Էվրիկոնալ-Թեք» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ ՍՊԸ) և ՊՈԱԿ-ի միջև 24.09.2009թ. պայմանագրով ՍՊԸ-ն պարտավորվել է մատակարարել համակարգչային հավաքածուներ՝ ընդամենը 104,680.0 հազ. դրամ ընդհանուր արժեքով: Մատակարարման ժամկետ է սահմանվել մինչև 2009թ. հոկտեմբերի 22-ը: Ապրանքների մատակարարումը կատարվել է սահմանված ժամկետի խախտմամբ՝ 2009թ. նոյեմբերի 6-ին: ***Տույժի գումարը կազմել է 890.0 հազ. դրամ, որը վերահսկողության ընթացքում փոխանցվել է պետական բյուջե:***

X. Հիմնանորոգման աշխատանքների վերաբերյալ

«Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման բարեփոխումներ» ծրագրի ֆինանսավորումը կազմել է 744,581.2 հազ. դրամ, որից 720,881.2 հազ. դրամ՝ շենք-շինությունների կապիտալ վերանորոգում և 23,700.0 հազ. դրամ նախագծահետազոտական ծախսերի համար:

«Կրթության և գիտության նախարարության աշխատակազմ» և «Գիտության պետական կոմիտեի աշխատակազմ» պետական կառավարչական հիմնարկներին ամրացված տարածքների (ք. Երևան, Օրբելի N 22) հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացման համար, համաձայն ՀՀ կառ. 13.02.2008թ. N158-Ն որոշման (այսուհետ՝ որոշում), ՀՀ կառավարության պահուստային ֆոնդից 2008թ.-ին հատկացվել է 188,378.1 հազ. դրամ:

Ընդամենը ֆինանսավորումը կազմել է 932,959.3 հազ. դրամ:

Կապալառուների կողմից իրականացված հիմնանորոգման աշխատանքները, առանց նախագծային աշխատանքների՝ թվով 13 օբյեկտներում կազմել է 890,798.5 հազ. դրամ, այդ թվում՝ թվով 10 օբյեկտներում ուսումնասիրված ծավալներ՝ 761,852.7 հազ. դրամ, որից չափազրված ծավալներ՝ 270,700.0 հազ. դրամ կամ իրականացվածի 30.4%:

Ընտրանքային կարգով 761,852.7 հազ. դրամի հիմնանորոգման աշխատանքների նախագծանախահաշվարկային փաստաթղթերի ուսումնասիրության, նախագծային և փաստացի կատարած ծավալների համապատասխանության ստուգման արդյունքում արձանագրվել են *ծավալա-գնային հավելագրումներ և նախահաշվային արժեքների գերազանցման փաստեր՝ ընդամենը 90,021.1 հազ. դրամ, այդ թվում՝ չկատարված աշխատանքների դիմաց վճարումներ՝ 41,459.5 հազ. դրամ և նախահաշվային արժեքը գերազանցող վճարված պայմանագրային գումարներ՝ 48,561.6 հազ. դրամ: Կատարված ծախսը անարդյունավետ է :*

Արձանագրված խախտումների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ կազմակերպությունների ներկայացված է *Հավելված 2-ում:*

Չկատարված աշխատանքների դիմաց վճարումները գումարով 41,459.5 հազ. դրամ ենթակա է վերականգնման պետական բյուջե:

Եզրակացություն

- 1. Անվճար դասագրքերի, ուսումնական գրականության և ուսումնաօժանդակ նյութերի հանձնում-ընդունումը և բաշխումը իրականացվել է առանց համապատասխան հաշիվ-ապրանքագրի: Խախտվել է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածով սահմանված պահանջները :*
- 2. Նախարարությունը խախտելով ՀՀ կառավարության 22.03.2007թ. N 399-Ն որոշմամբ սահմանված ուսումնական գրականության (ուսումնական պաստառներ) քանակները և միավորի գինը, դրանց հրատարակման նպատակով այլ քանակներով և միավորի գնով հրատարակիչների հետ կնքել է պայմանագրեր:*
- 3. Նախարարության կողմից ուսուցողական (ուսումնաօժանդակ) նյութերը համաձայն «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հոդվածի 6-րդ կետի պահանջի չեն երաշխավորվել:*
- 4. Բյուջետային հայտերով նախատեսված և փաստացի կնքված պայմանագրերով իրականացված աշխատանքներում և մատուցված ծառայություններում կան անհամապատասխանություններ:*
- 5. «Ուսուցիչների վերապատրաստման նպատակով տրամադրվող պետական աջակցության պայմանագրերը կազմվել են էական թերություններով և բացթողումներով: Հստակեցված չեն կատարվող աշխատանքների ծավալները: Չեն նախատեսվել իրականացվող*

աշխատանքների արժեքային ցուցանիշները, իսկ քանակային ցուցանիշները նախատեսվել են առանց հիմնավորման: Յուրաքանչյուր վերապատրաստման և փորձաքննության համար չի կազմվել ծախսերի նախահաշիվ և հաշվետվություն (կատարողական):

6. Վերապատրաստվողների և փորձաքննության պայմանագրով նախատեսված ցուցանիշներին համապատասխան տրամադրված միջոցներով կատարվել են նախատեսվածից ավելի աշխատանքներ: Նույնիսկ այդ պարագայում էլ հատկացված միջոցներից առաջացել են ազատ մնացորդներ: Այսինքն՝ նախատեսված և հատկացված միջոցները հաշվարկներով հիմնավորված չեն:
7. «Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի հետ կնքված աջակցության պայմանագրում տարանջատված չէ հատուկ կրթություն ստացող, և ֆիզիկական, մտավոր և հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների քացահայտման և գնահատման կարիք ունեցող երեխաների թիվը, ինչպես նաև նրանց հետ տարվող աշխատանքների, մատուցվող ծառայությունների գինը:
8. Սահմանված չեն հատուկ խնամքի կարիք ունեցող երեխաների (օժանդակ) դպրոցների, ինչպես նաև արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների վարչատնտեսական, ուսումնաօժանդակ և սպասարկող անձնակազմի պաշտոնների անվանացանկը, հաստիքային միավորները և պաշտոնային դրույքաչափերը:
9. Նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից չեն ձեռնարկվել անհրաժեշտ միջոցներ պայմանագրերով նախատեսված սաների միջին տարեկան թիվը ճշտելու նպատակով, որի հետևանքով նախատեսվել և հատկացվել են ավելի ֆինանսական միջոցներ:
10. Խախտվել է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի պահանջները՝ արհեստագործական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչներ չեն սահմանվել:
11. Խախտվել է «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի պահանջները՝ արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, դրանց մասնագիտությունների և կրթական ծրագրերի պետական հավատարմագրման կարգը չի իրագործվել:

12. ՊՈԱԿ-ները գնումները իրականացրել են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների խախտումներով:

13. Շինարարական կապալառու կազմակերպությունների կողմից շինարարական աշխատանքները կատարվել են բազմաթիվ խախտումներով և թերություններով, որոնք ժամանակին չեն հայտնաբերվել ու կանխվել պատվիրատուի և տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունների կողմից: Նշվածի հետևանքով կապալառուներին հնարավորություն է ստեղծվել չկատարված, ինչպես նաև նախահաշվային արժեքը գերազանցող աշխատանքների համար ներկայացնել կատարողականներ, որոնք հաստատվել և վճարվել են պատվիրատուի կողմից:

Առաջարկություններ

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը

1. Դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի բաշխման գործընթացը տեղերում (մարզպետարաններ, Երևան քաղաք) պատշաճ իրականացնելու նպատակով նախարարության կողմից բաշխումը տեղերին (մարզպետարաններ, Երևան քաղաք) ավարտել մինչև ընթացիկ տարվա օգոստոսի 1-ը, ինչպես նաև տեղերում բաշխումն (մարզպետարան-դպրոց) իրականացնել հանձնաժողովի միջոցով:
2. Գրադարանային գործի վարման գործընթացը պատշաճ իրականացնելու նպատակով, կազմակերպել հանրակրթական դպրոցների գրադարանավարների վերապատրաստում:
3. Աշակերտների առողջության անվտանգության և պահանջվող որակի ապահովման նպատակով, դասագրքերի տպագրության գործընթացին մասնակից դարձնել մասնագիտացված սանիտարական և տեխնիկական հսկողություն իրականացնող անձի, դրանց համար անհրաժեշտ ծախսերը ներառելով տպագրական ծախսերում:
4. Բյուջետային միջոցներով տպագրվող և անվճար տրամադրվող դասագրքերի կազմի և ուսումնաօժանդակ նյութերի վրա, դրանց վաճառքը շուկայում բացառելու նպատակով տեսանելի մասում առանձին գումարաժամանակ մշակել «Վաճառքի ենթակա չէ»:
5. Անվճար հրատարակվող դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի ելքային տեղեկությունները համապատասխանեցնել «Հրատարակություն, ելքային տեղեկություններ» ԳՈՍՏ 7.4-95 միջպետական ստանդարտին, որը հաստատվել է Հայպետստանդարտի կոլեգիայի 1996թ. հոկտեմբերի 25-ի N8 որոշմամբ և ՀՀ-ում գործողության մեջ է դրվել 01.11.1996թ.-ից:

6. 2010թ.-ի «Հանրակրթական ծրագրերի իրականացման օժանդակության շրջանակներում կենտրոնացված կարգով ավարտական փաստաթղթերի, գովասանագրերի, դասամատյանների, մեդալների, ծրարների, ուսումնական ծրագրերի, մանկավարժական պարբերականների և ուսումնադիտողական պարագաների ձեռք բերում» և «Հանրակրթական ծրագրերի իրականացման օժանդակության շրջանակներում տարրական դասարանների աշակերտներին անվճար դասագրքերով և ուսումնական գրականությամբ ապահովում» ծրագրերին հատկացված գումարից պակասեցնել 01.01.2010թ.-ի դրությամբ պահեստավորված, ինչպես նաև մարզպետարանների (Երևան քաղաքի) մնացորդներում առկա՝ 2010թ.-ին հրատարակման նախատեսվող համանուն, չփոփոխված դասագրքերի և ուսումնաօժանդակ նյութերի քանակներին համապատասխան, հրատարակման համար անհրաժեշտ գումարի չափով:
7. Ուսուցիչների վերապատրաստման աշխատանքների կատարման նկատմամբ պատշաճ հսկողության իրականացման նպատակով ծրագրի ֆինանսավորումն իրականացնել սուբսիդիայի տրամադրման կարգով:
8. Բյուջետային միջոցների արդյունավետ օգտագործման, ինչպես նաև պետական բյուջեից լրացուցիչ միջոցներ չներգրավելու նպատակով «Կրթության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագրով հատկացված պետական աջակցության միջոցներից չծախսված 89,954.1 հազ. դրամը, ինչպես նաև ԿԱԻ-ի տարեց տարի փոխանցվող ազատ մնացորդը ավելի քան 200,000.0 հազ. դրամն օգտագործել կրթական համակարգի բարեփոխումների այլ ծրագրերի իրականացման ապահովման համար:
9. Վերապատրաստման և գրականության փորձաքննության յուրաքանչյուր աշխատանքի համար կազմել ծախսերի նախահաշիվ և հաշվետվություն (այդ թվում՝ ոչ ֆինանսական), ինչպես նաև վարել կատարված ծախսերի առանձնացված հաշվառում:
10. Ավագ դպրոցի 10-րդ դասարանի համար հրատարակված «Հայ գրականություն», «Հայոց լեզու», «Հայոց պատմություն» և «Հասարակագիտություն» դասագրքերի ներդրումային գումարները փոխանցել պետական բյուջե, այդ նպատակով բացել համապատասխան գանձապետական հաշիվ:
11. Նախարարության կողմից պատշաճ հսկողություն իրականացնել հատուկ դպրոցների կողմից տեղեկատվությամբ ներկայացված սովորողների թվաքանակի ճշտության վրա:
12. Նախարարության և «Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի միջև հատուկ ուսուցման ծրագրով սովորող սաների և երեխաների ֆիզիկական մտավոր և հոգեկան զարգացման առանձնահատկությունների բացահայտման և գնահատման աշխատանքների աջակցության պետական պայմանագրերը կնքել առանձին-առանձին կամ պայմանագրում նախատեսել առանձին հավելվածներով:

13. Հատուկ դպրոցներում սովորող սաների համար սահմանել փափուկ գույքի, հանդերձանքի, ինչպես նաև սննդի օրական նորմաներ, հաշվի առնելով նրանց տարիքային առանձնահատկությունները:
14. Սահմանել հատուկ խնամքի կարիք ունեցող երեխաների (օժանդակ) դպրոցների, արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաև «Բժշկահոգեբանամանկավարժական գնահատման կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի համար վարչատնտեսական, ուսումնաօժանդակ և սպասարկող անձնակազմի պաշտոնների անվանացանկը, հաստիքային միավորները և պաշտոնային դրույքաչափերը:
15. Սահմանել արհեստագործական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների պետական կրթական չափորոշիչներ, ինչպես նաև ապահովել դրանց մասնագիտությունների և կրթական ծրագրերի պետական հավատարմագրումը:
16. Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպության հետ կնքվող պայմանագրերում նախատեսել դրույթ այն մասին, որ արձանագրված խախտումները վերացվում կամ փոխհատուցվում են կազմակերպության միջոցների հաշվին:

Ձեռնարկել միջոցառումներ խախտումների վերացման և արձանագրված 134,771.8 հազ. դրամ գումարը պետական բյուջե վերականգնելու ուղղությամբ, այդ թվում՝

- Մասնավոր դպրոցներին երեք տարիների ընթացքում անվճար հատկացված ատեստատների, վկայականների, գովասանագրերի, ընդամենը 1,240.0 հազ. դրամ գումարը,
- «Ձեյթուն» ուսանողական ավան» հիմնադրամին ավել տրամադրված 4,645.2 հազ. դրամ սուբսիդիայի գումարը,
- Չկատարված հիմնանորոգման աշխատանքների դիմաց վճարումներ 41,459.5 հազ. դրամ,
- «Ֆիտոկան» ՍՊԸ-ի պայմանագրով նախատեսված գրակազմերի մատակարարման չիրականացման հետևանքով տույժ և տուգանք 3,959.3 հազ. դրամ:

Վերահսկողության ընթացքում վերականգնվել է՝ 83,467.8 հազ. դրամը :

Վերականգնման ենթակա գումարները փոխանցել ՀՀ ֆինանսների նախարարության կենտրոնական գանձապետարանում ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված թիվ 900005281515 «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» հաշվին, ինչպես նաև այլ եկամտային հաշվին , նշելով Վերահսկիչ պալատի համար բացված 96 կողմ:

«Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետի համաձայն մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին գրավոր տեղեկատվություն տրամադրել ընթացիկ հաշվետվությունում ամրագրված՝ հայտնաբերված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: